

Kraków podsumowuje 2025 rok

2026-01-13

Rok 2025 był dla Krakowa czasem intensywnej pracy. Zgodnie z programem Prezydenta Aleksandra Miszalskiego, samorząd przeniósł punkt ciężkości z dużych, często przeskalowanych projektów, na zadania mniejsze - bliższe mieszkańców. Wspólnym mianownikiem miejskich inwestycji stała się poprawa jakości życia, zwiększenie odporności na zmiany klimatu i realnej dostępności usług publicznych.

Nim jednak przyjrzymy się mniejszym projektom, warto poświęcić parę zdań krakowskiemu metru – największej samorządowej inwestycji. Dla budowy kolei podziemnej mijający rok okazał się przełomowy. Z wizji przeszliśmy do bardzo konkretnych decyzji. Prezydent Krakowa zaprezentował przebieg dwóch linii metra o łącznej długości blisko 29 kilometrów i 29 stacjach. W ich zasięgu znajdzie się niemal 40 proc. mieszkańców Krakowa, a codziennie z metra skorzysta nawet 300 tysięcy pasażerów.

Rok 2025 zapisał się m.in. jako początek realizacji „Paktu dla krakowskich osiedli”. Nowe przejścia dla pieszych, oświetlenie, ławki, chodniki i drobne, ale potrzebne inwestycje pokazują odejście od myślenia wyłącznie w kategoriach wielkich projektów. Do 2029 r. miasto planuje w ramach tego programu wydać dodatkowe ok. 500 mln złotych.

Uruchomiony został również program „Da się!”, w ramach którego będą realizowane inwestycje do tej pory niemożliwe, z różnych powodów, do zrealizowania. W ramach tej inicjatywy wydanych zostanie ok. 70-80 mln złotych.

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć był remont mostu Grunwaldzkiego. Prace rozpoczęte w maju objęły m.in. wymianę nawierzchni jezdni i torowiska tramwajowego oraz naprawę żelbetowej płyty mostu. Koszt inwestycji wyniósł 15,5 mln zł, a jej celem było zapewnienie bezpiecznego użytkowania mostu przez kolejne kilkanaście lat.

Równolegle modernizowano torowiska w centrum miasta. W pierwszej połowie roku zakończono prace przy ul. Franciszkańskiej, a następnie rozpoczęto przebudowę skrzyżowania Straszewskiego-Piłsudskiego, która jest elementem większego planu usprawnienia transportu publicznego w centrum Krakowa. To inwestycje trudne logistycznie, ale kluczowe dla niezawodności komunikacji zbiorowej, z której codziennie korzystają dziesiątki tysięcy mieszkańców.

Wyraźnym znakiem zmian stały się także Kliny – osiedle, które w ostatnich latach dynamicznie się rozrasta. Nowy układ komunikacyjny, ronda na ul. Zawilej, wyremontowana ul. Borkowska oraz realizowana budowa ul. 8 Pułku Ułanów mają w przyszłości odciążyć inne trasy i poprawić dostępność komunikacyjną południowych dzielnic miasta. To przykład inwestycji, które nie rozwiązują jednego problemu punktowo, lecz porządkują cały obszar funkcjonalny.

Największym przedsięwzięciem transportowym pozostaje budowa linii Krakowskiego Szybkiego Tramwaju do Mistrzejowic. W 2025 roku kluczowym etapem było drażnienie tunelu w centrum miasta, i było to jedno z największych wyzwań inżynierskich tej inwestycji. Zakończenie budowy planowane

jest na pierwszą połowę 2026 roku, ale już dziś widać, że nowa linia usprawni komunikację w północno-wschodniej części Krakowa.

Rok 2025 to również przełom w rozwoju krakowskiej komunikacji miejskiej. MPK podpisało umowy na dostawę aż 237 nowych autobusów i 90 tramwajów o łącznej wartości blisko 2,3 mld zł. Wśród nich znalazły się autobusy wodorowe oraz kolejne pojazdy elektryczne. Dzięki tym decyzjom miasto konsekwentnie realizuje zapowiedź wycofania z ruchu wszystkich tramwajów wysokopodłogowych, a tabor staje się nowocześniejszy, cichszy i bardziej przyjazny środowisku.

Równolegle inwestowano w zaplecze techniczne i energetyczne: nowe stacje ładowania autobusów elektrycznych, instalacje fotowoltaiczne w zajezdniach oraz systematyczne pozyskiwanie środków unijnych – w 2025 roku było to ponad 425 mln zł bezzwrotnych dotacji. Warto podkreślić, że pojazdy firm MPK i Mobilis przejechały łącznie prawie 65 mln kilometrów – to tak, jakby ponad 1600 razy okrążyły Ziemię.

Rok 2025 był dla Krakowa czasem intensywnych działań porządkujących ład przestrzenny miasta. Kluczowym procesem stały się prace nad planem ogólnym, który po raz pierwszy w historii Krakowa kompleksowo określi podział miasta na strefy planistyczne wraz z gminnymi standardami urbanistycznymi. Dokument ten, przygotowywany równolegle ze „Strategią Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030–2050”, ma wyznaczyć długofalowe zasady kształtowania zabudowy, intensywności inwestycji i ochrony terenów zielonych.

Równocześnie miasto zwiększało pokrycie planami miejscowymi – uchwalono dziewięć nowych planów miejscowych. Istotnym narzędziem strategicznym stały się także masterplany. Opracowany dla Wesołej dokument wyznaczył kierunek przekształcenia tego obszaru w zieloną dzielnicę kreatywną. Z kolei masterplan dla Rybitw i Płaszowa stanowi propozycję rozwoju, będącą punktem wyjścia do dalszych rozmów z mieszkańcami, przedsiębiorcami i radnymi.

Na początku 2025 roku miasto przyjęło „Standardy odpowiedzialnego budownictwa”, jednoznacznie sprzeciwiając się praktykom patodeveloperskim. Dokument precyzyjnie określa działania uznawane za nieakceptowalne. Standardy stały się podstawą odmów administracyjnych, a w skrajnych przypadkach nawet zapowiedzią postępowań sądowych.

Symbolicznym domknięciem działań porządkujących centrum miasta były konsultacje dotyczące nowej fontanny na Rynku Głównym, w których mieszkańcy jednoznacznie opowiedzieli się za likwidacją fontanny „Kryształ” i stworzeniem nowego obiektu, nawiązującego do historycznego charakteru serca Starego Miasta. Kolejnym krokiem będzie konkurs architektoniczny.

Wyraźnym akcentem 2025 roku była także zieleń w przestrzeni miejskiej. Powołanie Miejskiej Ogrodniczki uporządkowało politykę zieleni. W ramach projektu „Zielone ulice” przygotowano 78 projektów odbetonowania, prowadzono konsultacje społeczne i uzgodnienia branżowe. Powstały koncepcje m.in. „Zielonego Parking przy ul. Piwnej”, „Zielonego Mogińskiego”, odbetonowania placu Wszystkich Świętych, rewitalizacji Bulwarów Wiślanych.

W 2025 roku na mapie Krakowa pojawiły się nowe parki: Aleksandry Północ, Kurczaba i Łokietka, a także mniejsze, lecz ważne lokalnie tereny zielone – od Ruszczy i Prądnika Białego po kieszonkowe

parki przy ulicach Kolistej i Tymotkowej. Modernizacje przeszły istniejące przestrzenie: park Wyspiańskiego zyskał nowe alejki, park Radzikowskiego – strefę sportową, a Smoczy Skwer przy ul. Zachodniej został gruntownie przebudowany.

Zieleń coraz częściej idzie w parze z aktywnością i rekreacją. Park Kleparski wzbogacił się o drewniany plac zabaw, pierwszy w Krakowie oświetlony skatepark i odnowione alejki. Pojawiły się pumptracki, boiska do gry w boule, przestrzenie parkour i boiska do badmintonu.

Otwarcie pierwszego w Polsce ogrodu parcelowego „Pod Gwiazdami”, który przyciągnął kilkuset chętnych, oraz powstanie Podgórskiego Tajemniczego Ogrodu pokazały, jak duże jest społeczne zapotrzebowanie na takie inicjatywy. Zieleń pojawiała się także w miejscach nieoczywistych m.in. na terenie aresztu śledczego, gdzie ogród stał się przestrzenią edukacji i integracji.

Rok 2025 przyniósł także sporo nowych nasadzeń. Ponad 46 tysięcy drzew i krzewów posadzonych w tym roku to element długofalowego celu: 200 tysięcy nowych drzew do połowy 2029 roku. Uruchomienie publicznego licznika drzew oraz systemu informowania o planowanych wycinkach było odpowiedzią na społeczne oczekiwania transparentności i dialogu w sprawach środowiskowych.

Istotnym, choć często mniej widocznym elementem miejskich działań, były inwestycje w gospodarkę wodną i odporność klimatyczną, realizowane przez Zarząd Infrastruktury Wodnej. W 2025 roku Kraków konsekwentnie wzmacniał system retencji i odwodnienia – od dużych zbiorników przy ul. Burzowej i Łazowej, po kolektory deszczowe w rejonie ul. Prokocimskiej. Doposażony został też Miejski Magazyn Przeciwpowodziowy w sześć nowych agregatów pompowych wysokiej wydajności, zakupionych w ramach dotacji pozyskanej z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na kwotę ok. 2,1 mln zł.

W sierpniu Zarząd Infrastruktury Wodnej zakończył budowę pięciu nowoczesnych ogrodów deszczowych w strategicznych punktach Krakowa. Ta ważna inwestycja, o wartości 663 tys. euro, realizowana była w ramach międzynarodowego projektu LIFE PACT. Powstałe ogrody deszczowe retencjonują wody opadowe, oczyszczając je i infiltrując w grunt, co odciąża kanalizację i minimalizuje podtopienia. Ograniczają też efekt miejskiej wyspy ciepła, wspierają bioróżnorodność i poprawiają mikroklimat w mieście.

Kończący się rok był jednym z najbardziej intensywnych okresów inwestycyjnych w krakowskiej oświacie. Na inwestycje przeznaczono niemal 160 mln zł, a na remonty – 51 mln zł. Łącznie realizowano 138 zadań inwestycyjnych. Znaczącą częścią działań były 475 zadania remontowe realizowane w 260 placówkach. Obejmowały one m.in. modernizacje sanitariatów, instalacji elektrycznych, dachów, sal gimnastycznych i otoczenia szkół. Miasto zapewniało także bezpłatny transport ponad 600 uczniom klas I-VIII oraz ponad 900 dzieciom z niepełnosprawnościami.

Jednym z największych placów budowy był Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15 przy ul. Grochowej. To projekt, który pod względem skali i funkcjonalności wyznacza nowe standardy: nowe sale dydaktyczne, zaplecze medyczne, przestrzenie wspólne, nowoczesna hala sportowa i boiska. Inwestycja, której zakończenie planowane jest na 2026 rok, pokazuje, jak zmienia się myślenie o szkole – jako o miejscu nauki, integracji i aktywności.

**Magiczny
Kraków**

Silnym akcentem były również inwestycje sportowo-rekreacyjne. Nowa hala widowiskowo-sportowa przy XXX Liceum Ogólnokształcącym, modernizacje przyszkolnych boisk, placów zabaw i miasteczek rowerowych pokazały, że miasto traktuje aktywność fizyczną jako integralną część edukacji.

Rok 2025 był czasem wyjątkowo intensywnym pod względem sportowym. Miasto konsekwentnie realizowało działania na rzecz rozwoju infrastruktury sportowej oraz aktywizacji mieszkańców, łącząc duże inwestycje z bogatą ofertą wydarzeń sportowych. Inicjatywy podejmowane w 2025 roku przez Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie to 42 inwestycje, ponad 90 imprez sportowych i 150 treningów dla mieszkańców. Łączna wartości tych inwestycji, rozłożona w latach, to ponad 325 mln zł.

Po raz kolejny w Krakowie odbyły się wydarzenia Królewskiej Triady Biegowej. TAURON 22. Cracovia Maraton, 18. PKO Bieg Trzech Kopców, 11. PKO Cracovia Półmaraton Królewski oraz wydarzenia towarzyszące, zgromadziły na ulicach Krakowa niemal 35 tysięcy uczestników oraz tłumy mieszkańców i turystów, wspólnie tworzących wielkie sportowe święto miasta.

W 2025 roku ZIS rozpoczął realizację instalacji systemów monitoringu wizyjnego (CCTV) na terenie przyszkolnych obiektów sportowych, które w celach rekreacyjnych zostały udostępnione mieszkańcom Krakowa. Jest to realizacja zapowiadanego przez prezydenta Aleksandra Miszańskiego pilotażowego programu wsparcia szkół. Monitoring zyskało 15 obiektów szkolnych.

Rok 2025 potwierdził ważną rolę kultury w życiu Krakowa. Jednym z wyraźnych trendów był dalszy rozwój sieci miejskich instytucji kultury poza ścisłym centrum. Dziś prowadzą one działalność w ponad 160 lokalizacjach – także w odległych dzielnicach i na osiedlach. Od października mieszkańcy Krakowa mają do dyspozycji nowoczesny Ośrodek Ruczaj, który po trzech miesiącach cieszy się rekordowym zainteresowaniem. Równolegle trwa systematyczna modernizacja infrastruktury: remontowane są filie, oddziały i historyczne obiekty, by kultura była dostępna w nowoczesnych i przyjaznych warunkach.

Wśród zakończonych inwestycji znalazły się również nowe i odnowione filie Biblioteki Kraków: „Kosmos” na Klinach, inspirowana twórczością Stanisława Lema oraz „Teatralna” na os. Teatralnym. Równolegle trwały zaawansowane prace przy zabytkowej Willi Kossaków – przyszłej „Kossakówce”, nowym oddziale Muzeum Krakowa, który wkrótce opowie historię jednej z najsłynniejszych artystycznych rodzin w Polsce.

Mijający rok obfitował w jubileusze instytucji kultury, zmiany organizacyjne oraz wzmocnienie dialogu – m.in. poprzez powołanie Społecznej Rady Kultury. Wyraźnym trendem była dostępność: 32 instytucje współtworzyły Krakowską Sieć Dostępności Kultury.

Był to również rok aktywnego udziału mieszkańców. Nowe standardy konsultacji społecznych, rekordowe zainteresowanie mieszkańców udziałem w procesach decyzyjnych, dynamiczny rozwój Krakowskiego Centrum Kontaktów oraz wzrost aktywności w Budżecie Obywatelskim pokazują, że dialog obywatelski stał się jednym z kluczowych filarów funkcjonowania miasta.

Prezydent Aleksander Miszański wprowadził innowacyjną formę kontaktu z mieszkańcami: Ławki Dialogu. W tym roku odbyło się czternaście spotkań. Ich formuła daje możliwość nawiązania

**Magiczny
Kraków**

bezpośredniej rozmowy z mieszkańcami, wysłuchania problemów i postulatów, dlatego wydarzenia te cieszyły się dużym zainteresowaniem krakowian.

Rok 2025 pokazuje, że Kraków konsekwentnie realizuje strategię miasta nowoczesnego, ekologicznego i przyjaznego mieszkańcom. Inwestycje infrastrukturalne, rozwój komunikacji, troska o zieleń i przestrzeń publiczną, aktywny dialog społeczny oraz wsparcie edukacji i kultury tworzą fundamenty dla przyszłości, w której życie w mieście staje się bardziej komfortowe, bezpieczne i inspirujące.